

XI. Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunta.

Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan toiminnastaan vuonna 1927 antama kertomus sisälsi seuraavaa:

Toimikuntaan kuului vuoden varrella itseoikeutettuina jäseninä rakennustarkastaja H. Andersin, toimien samalla puheenjohtajana, kaupunginasema-kaava-arkkitehti B. Brunila ja kaupunginarkkitehti G. Taucher sekä kaupunginvaltuuston vuodeksi valitsevat jäsenet professori O. Tarjanne, joka samalla toimi varapuheenjohtajana, ja työnvälitysneuvoja T. Uski. Sihteerinä toimi rahatoimikamarin notaari G. Brotherus. Toimikunta kokoontui vuoden varrella 26 kertaa. Sen pöytäkirjain pykäläluku oli 466 ja lähetettyjen kirjelmien luku 42. Menojensa kustantamiseksi oli toimikunnalla käytettävänä 19,800 markan suuruinen menoarviomääräraha, jonka lisäksi rahatoimikamari myönsi 2,500 markan suuruisen määrärahan. Toimikunnan todelliset menot nousivat 10,623: 50 markkaan.

Toimikunnan toiminta jatkui vuonna 1927 samoja suuntaviivoja noudattaen kuin aikaisemminkin. Vuoden kuluessa toimikunta tarkasti julkisivupiirustukset 142 suurempaa uudisrakennusta varten, jotka rakennetaan joko yksityisille taikka kaupungin vuokratonteille. Tällöin hyväksyttiin suuri määrä piirustuksia lopullisesti vasta sen jälkeen, kun toimikunnan vaatimat erinäiset muutokset oli niissä suoritettu. Tämän lisäksi toimikunta tarkasti myöskin joukon piirustuksia rakennus- ja julkisivumuutoksia, pienempiä asuinrakennuksia, vajoja y. m. varten.

Yleisiä julkisivukaavioita toimikunta vahvisti seuraaville kortteleille ja yksityisille tonteille: kortteleille n:ot 344, 346, 477, 439, 499, 513, 650, 429, 505, 475, 605, 607, 608, 632, 633 ja 634, korttelin n:o 104 tonteille n:ot 11, 13 ja 15, korttelin n:o 97 tonteille n:ot 22 a ja 22 b, korttelin n:o 463 tontille n:o 26, korttelin n:o 479 b tonteille n:ot 46, 48, 50 ja 52, It. Viertotien ja Eurantien kulmassa oleville korttelin n:o 582 tonteille, korttelin n:o 431 tontille n:o 17, korttelin n:o 344 tonteille n:ot 3, 5 ja 18, korttelin n:o 343, tontille n:o 23, korttelin n:o 126 tontille n:o 11 ja korttelin n:o 650 tonteille n:ot 65, 67 ja 69.

Kokouksessaan lokakuun 28 p:nä toimikunta päätti järjestää kilpailun julkisivukaavioiden laatimiseksi rakennuksia varten, jotka tullaan rakentamaan kortteleihin Töölön Isontorin varrelle sekä Helsinginkadun varrelle länsi puolelle Kristiinankatua. Tarkoitus oli luoda yhtenäinen ja sopusuhtainen katukuva ja erittäinkin ensimmäintujen kortteleiden suhteen korostaa silhuettivaikutusta, huomioonottaen, että Isotori kohoaa tuntuvasti sitä ympäröivien kaupunkiosien yli. Sittenkun rahatoimikamari käyttövaroistaan oli myöntänyt 2,500

markan lisämäärärahan toimikunnan tarverahoihin, voi toimikunta yllämainittuun kilpailuun käyttää 12,000 markkaa. Suomen arkkitehtiliiton jäsenet kutsuttiin ottamaan osaa kilpailuun ja pyydettiin liittoa keskuudestaan valitsemaan kaksi ammattimestä avustamaan toimikuntaa kilpailun tulosta arvosteltaessa ja palkintoja jaettaessa. Liitto valitsi sittemmin tähän arkkitehdit V. Vähäkallion ja V. Jungin. Määräajan kuluessa jätettiin toimikunnalle kaksi ehdotusta, joista toinen koski sekä Isontorin että Helsinginkadun varrella sijaitsevia kortteleita, toinen ainoastaan kortteleita Isontorin varrella. Näistä ehdotuksista katsoi toimikunta ainoastaan yhden olevan kyllin ansiokkaan, nimittäin arkkitehti H. Ekelundin ehdotuksen Isontorin julkisivukaavioksi. Toimikunta lunasti tämän ehdotuksen arkkitehti Ekelundilta 3,000 markan hinnasta ja piti Isontorin julkisivukaaviokysymystä tämän kautta periaatteessa ratkaistuna. Koska toimikunnan mielestä kuitenkin olisi hyvin tärkeätä saada myöskin Helsinginkadun julkisivukaaviokysymys tyydyttävällä tavalla ratkaistuksi, päätti toimikunta vastaisuudessa julistaa uuden tämän kadun kortteleita koskevan kilpailun. Kun parempi tulos varmasti olisi saavutettavissa, jos suurempia palkintoja voitaisiin jakaa, anoi toimikunta rahatoimikamarilta saada siirtää tarverahojensa ylijäämän, 8,876: 50 markkaa, vuoteen 1928, johon anomukseen rahatoimikamari suostui.
